Har și dar

(Loredana Baltazar, 21 mai 2008)

Urcând încă o treaptă pe drumul pregătirii spirituale a îngropării și Învierii Domnului, eveniment crucial unic al istoriei creştinismului, penultima duminică a postului mare a fost investită cu conotații deosebite în ambianța cotidiană bucureşteană. Anticipând darul jertfei Divine, celor prezenți la ceas de amiază în catedrala Sf. Mucenic Elefterie li s-a făcut bucuria aparte de a primi și un dar sonor: concertul Coralei Bărbătești Ortodoxe **TE DEUM LAUDAMUS** sub conducerea dirijorului-compozitor **Dan Mihai Goia**, cu prilejul lansării celui de-al 5-lea CD propriu.

Parcurgând etape stilistice diferite, marcate fie de ethosul muzicii psaltice, fie de influența peisajului ortodox slav, fie de tenta neoromantică imprimată prin intermediul suportului armonic de proveniență european-occidentală, CD-ul înglobează pagini muzicale de rafinată simțire românească.

Gândit ca un superb florilegiu sonor, întrerupt doar de prezentarea succintă și adecvată a muzicologului Grigore Constantinescu alăturată comentarilor avizate ale președintelui UCMR – Octavian Lazăr Cosma, compozitoarei Irina Odăgescu, arhimandritului Zareh Baronian – parohul Bisericii Armene din Bucureşti și părintelui profesor Constantin Drăgușin – compozitor și fost dirijor al acestei corale, concertul găzduit de grandioasa biserică Sf. Elefterie a focalizat atenția – nu doar a specialiştilor ci şi a publicului invitat să ia parte la acest periplu sonor „de suflet" – asupra personalității actualului dirijor – din 1997 – al coralei **TE DEUM LAUDAMUS**, dar și – din 2000 – al Corului Academic al Societății Române de Radiodifuziune. Inspirat comparat cu un „Stradivarius", mânuit cu talent, seriozitate şi abilitate profesională de către **Dan Mihai Goia**, instrumentul coral a funcționat și de această dată fără cusur, impresionând prin expresivitatea rostirii textului, prin frazarea judicioasă, ce valorifică structura arhitectonică, prin calitatea vocilor modelate competent, cu stăruință, pentru rezolvarea tuturor detaliilor tehnice.

Din vastul repertoriu al coralei, 27 lucrări au fost gravate pe CD-ul intitulat „Creatori români de muzică religioasă" (structurat în 4 secțiuni: **I. Compozitori clasici și moderni; II. Momente liturgice; III. Compozitori contemporani, IV. Colinde de Crăciun**) iar, dintre acestea, 11 au fost selectate pentru a fi prezentate, cu ocazia lansării documentului audio, în biserica Sf. Elefterie, adăugând trimiterilor la uzuala dramaturgie liturgică (exprimate prin demersuri originale, având ca sursă melodică de inspirație tiparul tradițional de sorginte bizantină) şi alte înveşmântări sonore ale unor texte preluate exclusiv din sfera de cult.

Rugăciunea, în ipostaza „convorbirii minții și inimii”, simbolic unite, cu Dumnezeu, ia forma unei adresări personalizate ce caută exprimări cât mai directe cu putință, în conformitate cu mesajul care trebuie transmis.

În contraponderea celor ce susțin exclusiv cântarea psaltică de strană (singura capabilă – în opinia lor – de a însoți textul canonic în scopul creării și întreținerii atmosferei specifice de rit ortodox), mostrele din literatura corală (ascultate și live dar și pe CD-ul imprimat de **TE DEUM LAUDAMUS**) și-au afirmat, la rândul lor – o dată în plus – forța emoțională de sugestie, rezonând în memoria auditoriului nu doar prin artisticitatea „clasicelor” formulări tono-modale; piese ca Tatăl nostru de Ioan D. Chirescu, Axion de Gheorghe Danga, Psalmul 23 de Gavriil Musicescu, Sfânt este Domnul de Sabin Drăgoi și sensibilele lor „replici” contemporane precum delicata Rugăciune a copiilor-Doamne, ceresc Tată de Felicia Donceanu, Pre Tine Te lăudăm de Constantin Arvinte ori Toată suflarea să laude pre Domnul a tânărului și talentatului preot Constantin Răzvan Ștefan (cărora li s-au alăturat cele semnate de Augustin Bena – Ochiul inimii mele, Constantin Șandru – Heruvic, Gelu Stratulat – Doamne al puterilor, Ștefan Andronic – Cred, Doamne și – doar pentru concert – de Gheorghe Danga – Chinonicul Lăudați pre Domnul) au excelat în comunicabilitate datorită fuzionării extrem de expresive a muzicii cu textul, într-o simbioză guvernată permanent de sentimentul religios.

Într-un asemenea context, experiența profesională – atât a reputatului dirijor **Dan Mihai Goia** cât și a ansamblului (condus, de-a lungul celor 17 ani de existență, de către alte trei figuri reprezentative ale artei dirijorale precum Petru Simionescu, Valentin Gruescu ori preotul Constantin Drăgușin) și-a spus din nou cuvântul, reflectând disponibilitatea apartenenței lăuntrice a fiecăruia din cei peste 40 de protagoniști ai actului artistic la spațiul sacru ortodox de referință. Participărilor la cele peste 400 de concerte dar și la festivaluri de marcă din țară și de peste hotare li s-a adăugat, în această seară de primăvară, încă una. Formația **TE DEUM LAUDAMUS** – care a pătruns și în memoria peliculei prin intermediul filmărilor pentru televiziunile din România, Franța și Elveția, înregistrările sale audio (LP-uri, casete, CD-uri) bucurându-se și ele de o popularitate crescândă – a reușit să ne în-cânte din nou, evidențiindu-și virtuțile interpretative în tentativa de a grefa spiritul textului pe suportul articulațiilor sonore. Îi mulțumim pentru această seară minunată și îi dorim ca arhiva sa documentară să se îmbogățească, cât de curând, cu noi materiale, pe care să le ofere tuturor celor pentru care Rugăciunea s-a transformat într-o stare de spirit, iar cântarea acesteia într-un vehicul către Divinitate.

P.S. Rămânând în același perimetru spiritual, săptămânile premergătoare sărbătorii Paștilor au prilejuit organizarea unor manifestări similare recitalului coral susținut de TE DEUM LAUDAMUS, manifestări găzduite, de această dată, în „dulcele târg al Ieșilor”.

Corul „Lyrodia”, cizelat cu migală, pasiune și remarcabil har artistic de către dirijorul său – George Dumitriu (dublu absolvent al Facultății de Teologie și al Universității de Arte „G. Enescu”) precum și Corul Academic „Gavriil Musicescu” aflat sub conducerea experimentatului Doru Morariu s-au întrecut în a oferi extrem de numeroasei asistențe sosite în biserica „Mitocul Maicilor”, respectiv

în grandioasa catedrală purtând hramul Sf. Nectarie, alte minunate daruri sonore reprezentate de cele mai grăitoare transpuneri muzicale ale mărturisirilor de credință aparținând lui C. Porumbescu, Gh. Cucu, G. Musicescu, E. și Gh. Mandicevschi, L. Dimitriu, I. Runcu, G. Dumitriu, N. Lungu, S. Drăgoi, D. G. Kiriac, Gh. Firca, P. Bentoiu și, din repertoriul universal, lui Ch. W. Gluck, D. Bortnianschi, L. van Beethoven, G. Fr. Haendel, A. Sequens, F. Silcher etc. Impresionantă expresivitatea vocilor (în special a celor de tenor și de alto – omogenizate exemplar) în cazul corului condus de George Dumitriu, urmărind minuțios corelarea textului cu volutele sonore; grăitoare deschiderea stilistică, generos reflectată în reperele punctuale ale greutății urcușului, prin intermediul Crucii Tale, către popasul final, Tatăl Nostru. Și, mai presus de toate acestea, inconfundabilul parfum arhaic al unei veritabile cetăți spirituale înălțându-se, in corpore et anima, spre Înviere!